

Mijn column nummer 166

Zware metalen en zware shag

Handelaren rommelen op grote schaal met verontreinigde grond afkomstig van bouwprojecten. Groothandelaren, aannemers en projectontwikkelaars dumpen de verontreinigde grond, werken die weg in de bodem bij een bouwproject of verkopen die als schone grond. Dat berichtte de NOS ons op 3 april 2007. De informatie komt van milieuteams van de politie. Opdrachtgevers zouden regelmatig aan vrachtwagenchauffeurs vragen grond met asbest of zware metalen te dumpen op verlaten terreinen. Uit cijfers van de politie zou blijken dat in 2006 bij zeventig procent van het grondtransport in Amsterdam sprake zou zijn van overtredingen. Dat zou overeen komen met de landelijke cijfers.

Om het verhaal kracht bij te zetten hield de NOS een vraaggesprek met Marianne van den Anker. Zij zwaaide nog even met het boek 'Wie betaalt, bepaalt' dat zij jaren geleden schreef. Ook noemde zij een ris bedrijven die mede schuldig zouden zijn aan het gerommel met grond, waaronder de laboratoria.

Het geheel roept veel vragen bij mij op. Dat deed het boek van Marianne jaren geleden ook al. In dat boek staan namelijk heel veel suggesties en maar heel weinig feiten. Hoe zou de politie weten dat er met zeventig procent van de transporten iets aan de hand is? En waarom hebben ze in die zeventig procent dan niets gedaan? Hoe kan het dat de gemeenten (bevoegd gezag Bouwstoffenbesluit) dit zo ver hebben laten komen? Is er dan helemaal geen handhaver die dit bestrijdt?

Ik heb navraag gedaan bij een directeur van een groundbank. Hijzelf sjoemelde nooit, maar hij wist van gevallen waar dit wel gebeurde. U hoort mij dan ook niet stellen dat er helemaal niets aan de hand zou zijn.

De politie gaat het gerommel te lijf door vrachtwagenchauffeurs te waarschuwen voor hun gezondheid. Zij zouden niet beseffen hoe groot de gezondheidsrisico's zijn als ze grond vervoeren. "Het begint met een kuchje en twintig, dertig jaar later gaan ze de pijp uit door verstikking". Geloof u dat? Ik niet. Het vervoer van verontreinigde grond lijkt mij voor de chauffeur in zijn afgesloten cabine helemaal niet riskant. Ook hier weer suggesties en geen feiten.

Gelukkig komt er nieuwe bodemwetgeving aan. Je zou verwachten dat het mogelijke gerommel met grond dan definitief tot het verleden zou behoren. Bij navraag blijkt echter dat de regels voor grond in het Besluit Bodemkwaliteit zeer complex zijn. Verwacht wordt dat sluwertjes daar gemakkelijk misbruik van kunnen maken, zonder dat de handhaver daar vat op kan krijgen. Nu de dampen rond het besluit aan het optrekken zijn, zou deze complexiteit pas goed aan het licht zijn gekomen. Ik vind dat verbijsterend. Als dit waar is en er geen snelle reparatie plaats vindt, kun je de overheid met goed recht van het uitlokken van overtredingen betichten.

In een folder van Actief Bodembeheer de Kempen staan tips om ook in een licht verontreinigde tuin gezonde groenten te kunnen kweken. De folder sluit af met de oproep om te stoppen met roken. Ook dat helpt om het zware metaal cadmium buiten het lijf te houden. Vrachtwagenchauffeurs met een kuchje zouden dat ook ter harte kunnen nemen. Want zware shag bevat zware metalen en nog veel meer!